

HIDDEN DIMENSIONS

PROJEKT ZÁRÓKONFERENCIA

"nem vagyunk a köztudatban"
Az inklúzió rejtett dimenziói az
ifjúsági szektorban

Az írótolmácsok és az őket igénylők helyzetének feltárása

Papp Eszter Andrea

Hangformázó Gépírás projekt koordinátora

Here We Are informális csoport tagja

Here We Are csapattagnak lenni

A Hangformázó Gépírás projekt ötlete

- Saját tapasztalataim az Erasmus+ projektekhez való infokommunikációs hozzáféréshez
- Nem minden esetben kaptam írótolmácsot és tudni szerettem volna az okát
- Egy korábbi projektben a Képességrobbanás projektben nagyon sikeresen vezettük be az írótolmácsokkal való akadálymentesítést
- Általában a rendezvényeken inkább jelnyelvi tolmácsok jelenlétét tapasztaltam
- Az írótolmácsokkal sokat találkoztam a képzésem során, megfigyeléseim alapján túlhajsztak

Projekt csapat kialakítása

- befogadó szemlélet
- érdeklődnek az írótolmácsok helyzete és az őket igénylők helyzete iránt
- az írótolmácsolás megkönnyítheti a projektben való részvételüket

A végső csapatban az alábbi állapottal élő személyek dolgozhattak a projekt témáján:

1 mozgásban akadályozott személy

1 látásban akadályozott személy

1 fő ép

5 fő hallásban akadályozott személy

1 fő autizmussal élő személy

Hogyan kerestük a válaszokat?

Meghívott előadókkal beszélgettünk interaktívan

Az előadókkal való beszélgetés közben cetlikre gyűjtöttünk olyan adatokat amiket fontosnak tartottunk a helyzet feltárásának szempontjából.

Ezzel párhuzamosan írótolmácsokat használtunk ahhoz, hogy akadálymentes legyen a hallássérült projekt résztvevőink számára. Ennek egyik eredménye, hogy minden projekt eseményről írásos jegyzetünk is van.

Minden alkalommal a projekt résztvevők is aktívan hozzá tehettek a saját tapasztalataikat vagy visszajelzést adhattak arról, hogy az előadó mondani valója alapján mivel érdemes a jövőben foglalkozni.

Hangformázó sziget

Kommunikációs gyakorlat és láthatósági esemény

Célok:

Megtudjuk, hogy egy átlagos arra járó mit tud az írótolmácsokról.

Képesség fejlesztés, hogy megmerjünk szólítani embereket a téma kapcsán, tehát láthatóvá tegyük a helyzetet.

Kerekasztal beszélgetések

3 nyilvános kerekasztal beszélgetést tartottunk

1. Hallásban akadályozott személyek külföldre utazásával kapcsolatos nehézségeket tártuk fel meghívott hallásban akadályozott előadókkal, majd a beszélgetést kinyitottuk.
2. Írótolmácsok vagy feliratozó programok kerekasztal beszélgetés során témában jártas szakembereket kerestünk meg.
3. Projekt záró rendezvény, ahol a projektben résztvevők oszthatták meg az érdeklődőkkel, hogy az egy év alatt mit tudtak meg az írótolmácsok és az őket igénylők helyzetéről.

Milyen állapottal élőköt vontunk be sikeresen?

- Írótolmácsolást igénylő hallásban akadályozott személyeket írótolmácsok biztosításával
- Jelnyelvi tolmácsolást igénylő hallásban akadályozott személyeket jelnyelvi tolmácsok biztosításával
- Siketvak személyeket az igényeik felmérésével megfelelő kommunikáció biztosításával, személyi segítővel való helyszínre kíséréssel
- Mozgásban akadályozott személyeket személyi segítő és akadálymentes projekt helyszínek biztosításával
- Látásban akadályozott személyeket személyi segítővel helyszínre való kísérésével
- Autizmussal élő személyt, a projekt résztvevők és az autizmussal élő szituációra való felkészítésével.

Mit tudtunk meg a Hangformázó Szigeten?

24 kérdőívet vettünk fel, de voltak olyanok ahol többen válaszoltak egy kérdőívre, tehát 20-nál több válaszadó nem halott még az írótolmácsokról és 21 válaszadó nem látott még írótolmácsot.

Amikor megkértük őket, hogy ennek ellenére próbálják meg definiálni ezt csak 2 fő tudta és mindketten ugyan úgy: „írásba foglalja amit hall”

Ezután megkértük őket, hogy próbálják meg kitalálni, hogy mit csinálnak az írótolmácsok. 6-an használták a tolmácsolás szót a válaszaikban. Itt már csak 1 fő adott pontos választ, hogy „írásban tolmácsolnak”

Mit válaszoltak akkor az emberek?

- Jelnyelvi témában segítenek
 - Valamit online térben fordítanak
 - Ír és tolmácsolja az írást
 - Írást tolmácsolnak
 - Tolmácsol és ír is több nyelven írók könyveit fordítják le
 - Nagyon hasonló a jelnyelv és az írótolmács munka
 - Online térben fordító programokkal dolgoznak
 - Hallás útján feldolgozzák az infókat
 - Valamit a hallássérülteknek segítenek
 - Írott szöveget jelelik
 - Tolmácsolja amit hall
 - Fordítanak
 - írnak
- 9 fő nem tudott választ adni arra a kérdésre, hogy „Mit csinálnak az írótolmácsok?”

Tudnák-e használni az írótolmácsolást?

- 2 fő nem válaszolt Nem segítene 5 főnek az okok közt szerepel, hogy nincs rá ideje vagy túl öreg ezen felül a többségnek segítene.
- Egy fő kiemelte, hogy figyelem zavara miatt sokat segítene.
- Mire használnák?
- Fordításhoz 3 fő
- Egyetemi előadásokhoz 4 fő

Amit a projekt résztvevők kiemeltek

Aki belekezd az írótolmácsolásba az nagyon elhivatott.
Jobbá kell tenni az írótolmácsok helyzetét és az őket igénylők helyzetét is.

A mai alkalmon is látható volt, hogy az informatikai problémák elhárítását azt is tanítani kellene az írótolmácsoknak.

Ha valaki írótolmács akar lenni akkor jelenleg nincs hol tanulnia és nem tud vizsgát tenni.

Vannak emberek akik képzettség nélkül bevállalják, hogy segítenek egy hallgatótársuknak azzal, hogy írótolmácsolást vállalnak.

Amit megtudtunk a projekt alatt

- Túl kevés az írótolmácsok létszáma, ezért túlterheltek az írótolmácsok és a szolgáltatást nyújtók is
- Nincs hivatalosan ilyen képzés és nincs hivatalosan ilyen szolgáltatás
- Az írótolmácsok nem tudnak mindent leírni, tehát a vicceket vagy a háttérben folyó mellékes beszélgetéseket, a gyors beszéd tempó miatt nagyon tömöríteniük kell.
- Kommunikációs nehézségek lehetnek az ügyféllel
- A külső környezet sokszor értetlenkedik az írótolmácsok miatt, hogy erre miért van szüksége annak aki írótolmácsot használ.
- Sok tolmács nem tanult meg vakon gépelni, ezért a szöveg bevitelnél a szöveg bevitelére is figyelnie kell, ami bizonyos esetekben lassabb gépelési sebességhez vezet
- Kevés az írótolmácsolást igénylők óraszám
- Nincsen megfelelő statisztika arról, hogy mennyien szeretnék igénybe venni az írótolmácsolást.
- A jelnyelvi tolmács szolgálaton belül működik, ezért az írótolmácsok nagy része elsősorban jelnyelvi tolmács.

Beszélő képek és film jelenetek

A projekt során felmerült a látásban akadályozott személyek helyzete, hogy ők nem látják a képeket milyen leírások segíthetnek nekik.

Látássérült személytől kaptunk egy olyan visszajelzést, hogy:

Jó lenne, ha egyszer valaki tolmácsolna egy filmet. Sok filmet nem értek és jó lenne, ha ebben valaki segítene. Emiatt előfordul, hogy többször nézek meg egy filmet. Nekem a vizuális anyagok megértése okoz nehézséget és nem az elhangzók.

Egyik projekt résztvevőnk kapott visszajelzést egy látássérült személytől, hogy jó lenne, ha a képekről részletesebb leírások lennének, nem csak annyi amit a szoftverek átadnak, hogy: középen egy virág.

Kiknek segíthet még?

Az írótolmácsolás kézmozgásban akadályozott személyeknek is segíthet mert a kezüket nehezebben tudják használni jegyzetelésre. Nem könnyű mindent megjegyezni, vagy hangfelvételt készíteni és azt otthon leírni.

Az autizmussal, figyelemzavarral élőknek, akiknek időnként a figyelmük kevésbé tud hosszabb ideig fókuszált maradni, ezért lemaradnak az elhangzott információról.

Egy szakember elmondása szerint az értelmi fogyatékosokkal élők egy csoportjának is segíthet, ha az elhangzó szöveg könnyített formában kivetítésre kerülne lenne idő elolvasni és átgondolni vagy többször is ránézni a szövegre.

Hogyan kapcsolódik az Erasmus-hoz?

Ha az Erasmus+ projektek nincsenek jól megtervezve a hozzáférhetőség szempontjából akkor az nehézséget okozhat a hallássérült személyeknek. Nekik infokommunikációs akadálymentesítésre van szükségük. Ha odafigyelünk erre és szívesen tanulunk erről akkor megjelenhetnek az első hallásban akadályozott résztvevőink is.

Digitális hozzáférési nehézségek az infokommunikációs akadálymentesítés hiányában. A digitális hozzáférhetőség hiánya alatt esetünkben azt értem amikor a hallásban akadályozott személyek számára az információ nem megfelelő csatornán halad. Ezekben az esetekben az információk nagy része elvész.

Ezeket megtudjuk előzni a megfelelő szakemberek bevonásával és a program megfelelő tervezésével, illetve saját kompetenciáink növelésével a hallásban akadályozott személyek igényei kapcsán.

Tegyük hozzáférhetővé az eseményeinket

Jelezzük pontosan az infokommunikációs akadálymentesítési formánkat

nem mindegy, hogy írótolmácsolást, jeltolmácsolás vagy mindkettőt biztosítjuk-e a résztvevőknek.

Ennek speciális keretét előre tervezzük meg az eseményeink megtervezésekor

 Hangformázó
gépirás

eurodesk
Magyarország

**EURÓPAI
SZOLIDARITÁSI
TESTÜLET**

**EGYÜTT
HATÓ**

KÖZÖSSÉGÉPÍTŐ EGYESÜLET